

Kallelse

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde 2021-11-15

Plats och tid

Rådhusen, Stadshuset och via Microsoft Teams 11:30-12:00

Ordförande

Åsa Wiklund Lång (S)

Förhinder anmäls till

Linda Löfvenius

Kallelse

1. Upprop och val av justerare

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att välja Margareta Larsson (M) att justera protokollet, protokollet justeras direkt efter sammanträdet.

2. Fastställande av föredragningslista

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att fastställa föredragningslistan enligt utsänd handling.

3. Kommunplan med årsbudget 2022 och utblick 2023-2025

21KS22

Handlingar i ärendet

- Kommunplan med årsbudget 2022 och utblick 2023-2025
- Bilaga 1 - Investeringsplan - Kommunplan 2022-2025
- Bilaga 2 - Pågående exploateringsprojekt - Kommunplan 2022-2025
- Bilaga 3 - Samlade ägardirektiv 2022-2025 inklusive ändringar - Kommunplan 2022-2025
- Bilaga 4 - Planerade exploateringsprojekt - Kommunplan 2022-2025
- Vänsterpartiets budgetförslag för 2022-2025 - Ett rödare och grönare Gävle

4. Inlösen del av ansvarsförbindelse avseende pensioner genom försäkring

21KS381

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

att uppdra åt kommunstyrelsen att teckna avtal om inlösen av maximalt 720 mnkr, inklusive särskild löneskatt, av ansvarsförbindelsen avseende pensioner i en försäkringslösning, samt

Kallelse

att därmed redovisad kostnad för 2021 skall anses utgöra synnerliga skäl för att inte återställas, vid det fall och till den del kommunen redovisar ett negativt balanskravsresultat för 2021.

att värdesäkringspremier avseende berörda pensionsrätter löpande kostnadsförs fram till att kostnaden täcks av överskottsfond.

Ärendebeskrivning

Gävle kommun har per 31 augusti 2021 ett samlat pensionsåtagande uppgående till 2 527 mnkr. Av detta åtagande återfinns 679 mnkr som avsättning i Gävle kommuns balansräkning och 1 848 mnkr är beskriven som en ansvarsförbindelse.

Pensionsavsättningen och ansvarsförbindelsen motsvarar ett ansvar från kommunens sida att rymma dess kostnader i kommunens driftskostnader samt att säkerställa tillgång på kapital för utbetalningar av pensioner. Genom att försäkra en del av ansvarsförbindelsen säkras betalning av pensioner för berörda individer samt att kommande utbetalningar framgent inte belastar kommunen med kostnader. Därmed tränger dessa betalningar inte undan annan verksamhet inom kommunen.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-12-14, dnr 20KS475, att Gävle kommun skall i syfte att minska verksamhetens kostnader, för egen del och för kommunkoncernen, arbeta för att minimera skuldsättningen, samt att uppdra till kommunstyrelsen att senast under mars 2021 redovisa möjligheterna för och de ekonomiska konsekvenserna av förtidsinlösen av del av ansvarsförbindelsen gällande pensioner.

Redovisning av förutsättningar för upphandling av försäkring av del av ansvarsförbindelsen har redovisats för finansutskottet 2021-06-16. Upphandling genomfördes under juni, med svar från vinnande part KPA per 2021-07-05. Resultatet av upphandling och dess ekonomiska konsekvenser har redovisats i Finansutskottet 2021-08-25 samt 2021-10-13.

Vid beslut om tecknande av avtal beräknas betalning ske 23 december 2021.

Avtalad kostnad för försäkringen uppgår till 719 374 757 kr. Av beloppet utgör 578 927 054 kr pensioner och 140 447 703 kr särskild löneskatt på pensionskostnader. Ca 86% av totala beloppet återfinns på ansvarsförbindelsen. Resterande belopp avser riskbuffert.

Genom att medel överförs till försäkringsgivaren skapas ett kapital som förväntas ge avkastning. Denna fond förväntas att över tid kunna finansiera bla ökningen av pensionsåtagandet som sker då styrande basbelopp ökar. Denna värdesäkring omfattas inte av försäkringsöverenskommelsen, varför Gävle kommun kommer att bli debiterad denna kostnad fram till att överskottsfonden kan finansiera kostnaden. Denna debitering bör kostnadsredovisas, då ursprungliga ansvarsförbindelsen kostnadsförs i och med tecknande av försäkring.

Vissa mindre förändringar kan ske i beräkningsunderlaget fram till undertecknande av avtal, varför bemyndigandet till kommunstyrelsen överstiger beräknad kostnad.

Ansvarsförbindelsen avseende pensioner är inte en post som redovisas i kommunens balansräkning som skuld. Däremot räknas summan av ansvarsförbindelsen av från eget kapital vid beräkning av soliditet gällande Gävle kommuns finansiella mål. Därmed

Kallelse

påverkas inte soliditeten, eller målet, av denna transaktion. Konsekvensen av försäkringslösningen innebär att kommunen kommer att redovisa ett negativt resultat. Därmed kommer kommunen också att redovisa ett negativt balanskravsresultat. Enligt kommunallagens balanskravsbestämmelse ska ett negativt balanskravsresultat återställas inom tre år. Undantag finns, så kallade synnerliga skäl. En grund för att åberopa synnerliga skäl är att kommunen har en stark finansiell ställning. För det befarade negativa balanskravsresultatet, på grund av ovan nämnda försäkringslösning, bör synnerliga skäl kunna åberopas. Kostnaden är redan beaktad i kommunens finansiella mål och påverkar inte dessa negativt, dessutom överstiger kommunens soliditetsnivå satt målvärde. Konsekvensen blir att det negativa balanskravsresultatet ej kommer att behöva återställas i kommande budgetar.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Inlösen del av ansvarsförbindelse avseende pensioner genom försäkring
- Avtal mellan Gävle kommun och KPA Pensionsförsäkring AB om att få teckna avtal om kollektivavtalsgrundad förmånsbestämd pensionsförsäkring. Period 2021-09-01 - 2023-08-31
- Rapport - Gävle kommuns pensionsåtagande Hantering av medel för pensionsåtagande 20KS475
- Avtal mellan Gävle kommun och KPA Pensionsförsäkring AB om att få teckna avtal om kollektivavtalsgrundad förmånsbestämd pensionsförsäkring. Fr o m 2021-12-01

5. Kommunalt ställningstagande till föreslagen användning av vattenområde för vindkraft - Utposten 2 - Hantering efter återremiss 21KS452

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunens ställningstagande, i fråga om föreslagen användning av geografiskt avgränsat område Utposten 2, är att tillstyrka föreslagen verksamhet inom området.

Ärendebeskrivning

Sedan kommunstyrelsen hanterat aktuell ansökan och föreslagit kommunfullmäktige att tillstyrka ansökan om vindkraftsetablering avseende Utposten 2 beslutade kommunfullmäktige den 25 oktober 2021 § 13 att återremittera ärendet. Som skäl för minoritetsåterremissen angavs följande:

”Med anledning av den information som Vision Jungfrukustens Ideell Förening delgivit kommunfullmäktiges ledamöter om osäkerheterna gällandedmonteringskostnader och ekonomisk säkerhet bör frågan analyseras av Gävle kommun innan ställningstagande till ansökan. De pekar på att i ansökan gällande Utposten 2 är avsättningen för nedmonteringskostnader jämfört internationella projekt för lågt. Var eventuella nedmonteringsskulder hamnar är relevant för Gävle kommuns fullmäktiges

Kallelse

ledamöter att veta inför beslutet. Ärendet bör även bifogas en näringslivskonsekvensanalys.”

Inför förnyat ställningstagande i kommunfullmäktige kan följande anföras. Kommunens tillstyrkan till en vindkraftsetablering enligt 16 kap 4 § miljöbalken avser själva lokaliseringen, dvs användningen av det geografiskt avgränsade området. De frågor som adresseras i återremissen är däremot sådana som kan lyftas av kommunen i samband med yttrandet över ansökan. Detta yttrande avgavs av kommunstyrelsen i beslut den 4 oktober 2021.

Inför kommunfullmäktiges förnyade ställningstagande hänvisas ånyo till översiktsplan för Gävle kommun år 2030 där kommunens inställning till havsbaserad vindkraft uttrycks som positiv om det inryms inom riksintresse för vindbruk. Den geografiska avgränsningen för Utposten 2 inryms inom riksintresse för vindbruk.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Kommunalt ställningstagande till vindkraft - Utposten 2- hantering efter återremiss
- §13 KF Ställningstagande till föreslagen användning av avgränsat geografiskt område, Utposten 2, enligt 16 kap. 4 § Miljöbalk (1998:808)
- §187 KS Ställningstagande till föreslagen användning av avgränsat geografiskt område, Utposten 2, enligt 16 kap. 4 § Miljöbalk (1998:808)
- Tjänsteskrivelse - Ställningstagande till föreslagen användning av geografiskt område, Utposten 2, enligt 16 kap. 4 § Miljöbalken (1998:808)
- Tillståndsansökan för vindkraftspark Utposten 2
- Presentation - Inför beslut om ställningstagande
- Kartbild - hämtad från Vindbrukskollen 2021-10-18

6. Kommunalt ställningstagande till föreslagen användning av vattenområde för vindkraft - Storgrundet - Hantering efter återremiss

21KS453

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunens ställningstagande, i fråga om föreslagen användning av geografiskt avgränsat område Storgrundet, är att tillstyrka föreslagen verksamhet inom området.

Ärendebeskrivning

Sedan kommunstyrelsen hanterat aktuell ansökan och föreslagit kommunfullmäktige att tillstyrka ansökan om vindkraftsetablering avseende Storgrundet beslutade kommunfullmäktige den 25 oktober 2021 § 14 att återremittera ärendet. Som skäl för

Kallelse

minoritetsåterremissen angavs följande:

”Med anledning av den information som Vision Jungfrukustens Ideell Förening delgivit kommunfullmäktiges ledamöter om osäkerheterna gällandenedmonteringskostnader och ekonomisk säkerhet bör frågan analyseras av Gävle kommun innan ställningstagande till ansökan. De pekar på att i ansökan gällande Storgrundet är avsättningen för nedmonteringskostnader jämfört internationella projekt för lågt. Var eventuella nedmonteringsskulder hamnar är relevant för Gävle kommuns fullmäktiges ledamöter att veta inför beslutet. Ärendet bör även bifogas en näringslivskonsekvensanalys.”

Inför förnyat ställningstagande i kommunfullmäktige kan följande anföras. Kommunens tillstyrkan till en vindkraftsetablering enligt 16 kap 4 § miljöbalken avser själva lokaliseringen, dvs användningen av det geografiskt avgränsade området. De frågor som adresseras i återremissen är däremot sådana som kan lyftas av kommunen i samband med yttrandet över ansökan. Detta yttrande avgavs av kommunstyrelsen i beslut den 12 oktober 2021.

Inför kommunfullmäktiges förnyade ställningstagande hänvisas ånyo till översiktsplan för Gävle kommun år 2030 där kommunens inställning till havsbaserad vindkraft uttrycks som positiv om det inryms inom riksintresse för vindbruk. Den geografiska avgränsningen för Storgrundet inryms inom riksintresse för vindbruk.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Kommunalt ställningstagande till vindkraft - Storgrundet - hantering efter återremiss
- §14 KF Ställningstagande till föreslagen användning av avgränsat geografiskt område, Storgrundet, enligt 16 kap. 4 § Miljöbalk (1998:808)
- §188 KS Ställningstagande till föreslagen användning av avgränsat geografiskt område, Storgrundet, enligt 16 kap. 4 § Miljöbalk (1998:808)
- Tjänsteskrivelse - Ställningstagande till föreslagen användning av avgränsat geografiskt område, Storgrundet, enligt 16 kap. 4 § Miljöbalk (1998:808)
- Tillståndsansökan för vindkraftpark Storgrundet, 24 maj 2021 Aktbil 1
- Underrättelse från Mark- och miljödomstolen i mål M 1569-21 med bilagor för kännedom - Vindkraftpark Storgrundet
- Presentation - Inför beslut om ställningstagande
- Kartbild - hämtad från Vindbrukskollen 2021-10-18

7. Förslag till ny förbundsordning för Gästrikre räddningstjänst

21KS393

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

Kallelse

att besvara remissen enligt nedanstående förslag.

Ärendebeskrivning

Av till remissen bifogat missiv framgår bakgrund till och vissa frågeställningar avseende det förslag till ny förbundsordning som upprättats. Nedan följer ett antal kommentarer till upprättat förslag.

Kommentar till vissa förslag till förändringar

Den förändring i förbundsordningen som innebär störst förändring för Gävle kommun är förslaget om kostnadstäckning och kostnadsfördelning mellan kommunerna. Tidigare kostnadsfördelning har varit uttryckt i procentuell fördelning mellan medlemskommunerna. Frågan om kostnadsfördelning har ifrågasatts av flera av medlemskommunerna. Ifrågasättandet måste anses befogat då den procentuella fördelningen är svår att härleda till någon konkret utgångspunkt och variationerna i procentfördelning mellan främst de mindre kommunerna är stora.

I förslaget föreslås att kostnaderna för förbundets verksamhet enligt 3–4 §§ ska finansieras genom att varje medlem erlägger ett kommunbidrag utifrån befolkningsunderlag per den sista december. Det är svårt att hitta en annan – mer rättvisande – utgångspunkt för kostnadsfördelning. För Gävle kommun innebär det att kostnadsfördelningen – översatt i procent – ökar från 54,41 % av kostnaderna till ca 61%. Samtliga övriga kommuner får minskade kostnader.

Utöver den verksamhet som enligt 3–4 §§ ska täckas av kommunbidrag finns i § 5 en uppräknad av övriga uppgifter (sju punkter betecknade som fakultativa uppgifter) som förbundet kan utföra åt medlem. För sådana uppgift/er som utförs åt någon medlemskommun får enligt § 7 avgift endast tas ut om uppgiften kräver en betydande insats för förbundet. Detta är tydligare reglerat i den nuvarande förbundsordningen som i § 10 anger att den förbundsmedlem som anlitar Gästrikre Räddningstjänst för att utföra vissa fakultativa uppgifter ska ersätta kostnaderna enligt särskilt avtal baserat på självkostnadsprincipen. Det borde vara utgångspunkten för kostnadstäckning av biträde till fakultativa uppgifter även i den reviderade förbundsordningen. Även § 14 borde kompletteras med uppgift om kostnader för fakultativ verksamhet enligt § 5 (som bör bygga på avtal enligt § 7).

I § 17 regleras förslag till ”Budgetprocess och styrning”. Förslaget i paragrafen är mindre tydligt vad gäller såväl planeringsprocess som fastställelse av budget, uppföljning och bokslut. Det är särskilt olyckligt att det inte längre framgår att direktionen ska fastställa en budget inom de ramar som medlemskommunerna enats om. Däremot blir det väldigt tydligt och bra att det här framgår att årsbudgeten skall upprättas så att det framgår vad som är lagstyrd verksamhet enligt 4 § respektive vad som är uppdrag till enskild medlem som innebär extra avgift enligt 7 §.

Slutligen en kort kommentar om § 21 som anger att ärenden av principiell beskaffenhet ska underställas respektive medlemskommuns fullmäktige för beslut. Detta är en viktig paragraf. Ett ytterligare exempel utöver de som anges i paragrafen kan handlingsprogram enligt lagen om skydd för olyckor nämnas. I de fall ett handlingsprogram innehåller en beskrivning av förmågan (såväl den förebyggande som förmågan till räddningsinsats) eller en revidering av förmågan, som är

Kallelse

ambitionshöjande och därmed påverkar medlemskommunernas ekonomi på ett mer omfattande sätt bör det underställas respektive kommuns fullmäktige för beslut.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Förslag till ny förbundsordning för Gästrikre Räddningstjänst
- Förbundsordning för Gästrikre Räddningstjänst - Remissversion 2021-09-10
- Tjänsteskrivelse Sandvikens kommun - Förbundsordning för Gästrikre Räddningstjänst
- Missiv - Förbundsordning för Gästrikre räddningstjänst
- Förbundsordning för Gästrikre räddningstjänstförbund 11KS596-2

8. Samråd - Gästrikre Räddningstjänst förslag till handlingsprogram enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor

21KS442

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att besvara Gästrikre räddningstjänsts samrådsinitiativ enligt samrådssvar nedan.

Ärendebeskrivning

Under 2021 beslutade Myndigheten om samhällsskydd och beredskap (MSB) om föreskrifter för kommunala handlingsprogram (HP) enligt lag om skydd mot olyckor (LSO). Föreskrifterna styr bland annat strukturen på HP med en tydlig rubrikuppdelning. Gästrikre räddningstjänst har reviderat handlingsprogrammet för att vara utfört enligt föreskriftens krav. Detta samråd avser förslag på nytt handlingsprogram med giltighetstid från 1 januari 2022.

Samrådssvar

MSBs föreskrifter om kommunala handlingsprogram har tillkommit som en följd av den lagändring i LSO som genomfördes den 1 januari 2021. Lagförslaget hade rubriken "en effektivare kommunal räddningstjänst" och innebar bl a en starkare statlig styrning av kommunernas förebyggande verksamhet och räddningstjänst genom ett nytt nationellt mål för den förebyggande verksamheten, krav på tydligare handlingsprogram och en tydligare ledningsorganisation med krav på kommunerna att ständigt upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänsten samt en möjlighet att delegera uppgifter på ett mer flexibelt sätt.

Handlingsprogrammet ska återge faktiska och förväntade förhållanden i kommunen avseende riskbild, mål, förmåga och verksamhet (både såvitt gäller förebyggande verksamhet och räddningstjänst).

Förslaget till handlingsprogram följer MSBs strukturer för HP. Det hänvisar till Gästrikre Räddningstjänsts förbundsordning vad gäller räddningstjänstens uppdrag. Det

Kallelse

innebär att handlingsprogrammet såvitt gäller förebyggande verksamhet endast upptar sådan verksamhet kopplat mot brand. I samrådshandlingen anges på sid 21 följande: ” Hela Gästrike Räddningstjänst arbetar med brandförebyggande verksamhet och förhindra att bränder inträffar. Uppskattning av antalet årsarbetskrafter som Gästrike Räddningstjänst lägger på brandförebyggande arbete är 5,5 årsarbetskrafter. Ambition är att ökningen ska ske inom alla förebyggande områden men framför allt omfatta tillsyn och extern utbildning. För övrig förebyggande verksamhet är det kommunens egen ambitionsnivå som bestämmer nivån på kompetensen för medarbetare.”

Det hade varit en fördel om det hade angetts (om inte i handlingsprogrammet så i vart fall i samrådsbrevet) huruvida det är en utökad förmåga i förhållande till dagens förmåga och därmed en högre ambitionsnivå. Om det är en ökad förmåga hade det varit bra med en beskrivning av målet med och kostnaderna för detta.

Detsamma gäller förmågan till räddningstjänst. Lägsta nivå av bemanning och anspänningstid redovisas i tabell 8 på sid 28. En utökning i Rörberg redovisas (som tillfälligt påverkat förmågan i Sandviken och Gävle som avses återställas). Därefter görs en beskrivning av såväl basförmåga som särskild förmåga. Huruvida denna beskrivning innebär en utökad förmåga i förhållande till dagens förmåga och därmed en högre ambitionsnivå. Om det är en ökad förmåga hade det varit bra med en beskrivning av målet med detta.

På sid 18 görs en beskrivning av framtida utveckling. I sak finns inget att säga om det men det anges att det framöver kan finnas eventuella behov av utökade ekonomiska medel.

Så, i sak är räddningstjänsten givetvis den som bäst kan beskriva såväl förmåga som verksamhet. Ur ett kommunalt perspektiv hade det varit en fördel om det tydligare framgått om HP innebär en ambitionshöjning, och därmed ökade kostnader jämfört med idag, och att kommunernas kommunfullmäktige i så fall fått ta ställning till att godkänna handlingsprogrammet i stället för att endast avge samrådsyttrande.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Samråd - Gästrike Räddningstjänsts förslag till handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor
- Gästrike Räddningstjänst Handlingsprogram - Lag om skydd mot olyckor
- Samrådsbrev - Gästrike räddningstjänst handlingsprogram enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Svar senast 2021-10-31